

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Budżetu i Finansów

KBF.410.004.04.2019

Pan Jacek Junosza Kisielewski
Ambasador RP w Republice Portugalii

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej
w Republice Portugalii
Avenida das Decobertas 2, 1400-092 Lizbona

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/009 – Prawdliwość sprawozdań finansowych sporządzanych przez państwowe jednostki
budżetowe

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Portugalii, Avenida das Descobertas 2, 1400-092 1400-092 Lizbona (dalej: Ambasada lub placówka)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Jacek Junosza Kisielewski, Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Portugalii – od września 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych 2. Prawidłowość sporządzonych sprawozdań finansowych
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. z uwzględnieniem zdarzeń, jakie miały miejsce w okresach wcześniejszych i późniejszych, jeśli miały one wpływ na zjawiska będące przedmiotem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontroler	Piotr Korczak, Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KBF/49/2019 z 27.06.2019 r. i KBF/78/2019 z dnia 17.09.2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli w wyniku kontroli prawidłowości prowadzonych ksiąg rachunkowych i sporządzonego na ich podstawie sprawozdania finansowego za 2018 r. Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Portugalii formułuje następującą ocenę opisową.

Sprawozdanie finansowe Ambasady, w postaci bilansu placówki za 2018 r. w walucie EUR, zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z przepisami i przedstawia rzetelny obraz sytuacji majątkowo-finansowej placówki w zakresie aktywów i pasywów wyrażonych w EUR.

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych stwierdzono nieprawidłowości polegające między innymi na:

- nieobjęciu dokumentacją opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości wszystkich elementów wymaganych art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ (dalej: uor) oraz braku aktualizacji tej dokumentacji;
- nieudokumentowaniu przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2018 r. inwentaryzacji należności i zobowiązań;
- niepoinformowaniu komórki organizacyjnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych (dalej: MSZ) właściwej do spraw nadzoru nad gospodarką inwentarzową placówek o wykonaniu przez placówkę wniosków zawartych w sprawozdaniu komisji inwentaryzacyjnej z 2016 r.⁴, co jest wymagane wewnętrznymi przepisami jako warunek uznania inwentaryzacji za zakończoną i rozliczoną;
- stosowaniu programów komputerowych do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz księgi inwentarzowej środków trwałych i wyposażenia niespełniających wymogów ustawy o rachunkowości.

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, w tym w szczególności wadliwości stosowanych programów komputerowych, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli zdarzenia i operacje gospodarcze, które wystąpiły w Ambasadzie w 2018 r., zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych, tj. zgodnie z treścią ekonomiczną oraz na właściwych kontach syntetycznych i analitycznych, we właściwym okresie sprawozdawczym, zgodnie z zasadą chronologii.

Niezależnie od powyższej oceny, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na fakt zawarcia przez Ambasadę umów najmu mieszkań i umowy z biurem rachunkowym wyłącznie w języku portugalskim, co było sprzeczne z § 17 ust. 2 zarządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie umów cywilnoprawnych zawieranych na potrzeby Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz placówek zagranicznych⁵. Ponadto umowa z biurem rachunkowym nie była zaopiniowana przez radcę prawnego, co było wymagane przez § 11 ust. 1 pkt 2 wyżej wymienionego zarządzenia.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje w przedmiotowej kontroli 3-stopniową skalę ocen: pozytywną, negatywną i opisową, jeżeli nie zostały spełnione kryteria oceny pozytywnej ani negatywnej.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

⁴ Sprawozdanie dotyczyło ostatniej inwentaryzacji środków trwałych.

⁵ Dz. Urz. MSZ.2010.2.22.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych

System rachunkowości

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie obsługa księgowa Ambasady była realizowana przez kierownika referatu administracyjno-finansowego (dalej: RAF) pełniącego jednocześnie funkcję głównego księgowego. W zakresie rozliczania opłat i podatków oraz rozliczania pracowników miejscowych podpisano umowę z miejscowym biurem rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 5-33)

W okresie objętym kontrolą w Ambasadzie obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości zatwierdzone w dniu 28 grudnia 2017 r. przez kierownika placówki. W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości określono w szczególności:

- rok obrotowy i okresy sprawozdawcze;
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz system ochrony zbioru ksiąg rachunkowych;
- wskazano, że księgi prowadzone są w siedzibie Ambasady w języku polskim i walucie EUR;
- opisano zasady i techniki prowadzenia ewidencji księgowej, w tym podano, że księgi prowadzi się przy użyciu oprogramowania FK-WIN.

Dokumentacja ta nie zawierała jednak wszystkich elementów wymaganych w art. 10 ust. 1 uor oraz nie została zaktualizowana, co opisano w części *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zasady obiegu dokumentów oraz kontroli dokumentów i dowodów księgowych zostały opisane w *Instrukcji obiegu dokumentów i dowodów księgowych* z dnia 28 grudnia 2017 r. W dokumencie tym wskazano osoby odpowiedzialne za kontrolę dokumentów pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 25-60)

Księgi rachunkowe były prowadzone w walucie EUR w systemie finansowo-księgowym FK-WIN. Przy pomocy tego programu prowadzono konta księgi głównej, konta ksiąg pomocniczych, dziennik oraz sporządzano zestawienia obrotów i sald księgi głównej i kont pomocniczych. Ewidencja szczegółowa środków trwałych i wyposażenia prowadzona była w programie LUPINE.

System FK-WIN oparty jest o system zarządzania bazą danych Microsoft Access ACCDE Database i nie jest zintegrowany z programem LUPINE. Został on opracowany w Ministerstwie Spraw Zagranicznych przez Biuro Informatyki i Telekomunikacji, a następnie przekazany do stosowania przez Biuro Finansów MSZ i dopuszczony oraz wprowadzony do użytkowania w Ambasadzie na podstawie decyzji kierownika jednostki. Ministerstwo wskazywało w *clarisach* kolejne wersje oprogramowania. System FK-WIN nie umożliwia zautomatyzowania procesów księgowych, a wszystkie dane (łącznie z danymi dotyczącymi raportów bankowych) są wprowadzane do systemu ręcznie. System umożliwia dokonywanie wydruków dziennika, zestawienia obrotów i sald oraz umożliwia dokonywanie

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

zestawień wyłącznie w zakresie aktualnego roku. Dokonywanie zestawień oraz drukowanie danych z lat ubiegłych możliwe jest wyłącznie przy wykorzystaniu zapisanych baz danych za minione okresy.

Program LUPINE został zakupiony przez MSZ i jest użytkowany od 1 stycznia 2015 r. we wszystkich placówkach zagranicznych, na podstawie decyzji Dyrektora Biura Infrastruktury MSZ.

(akta kontroli str. 61-89)

Inwentaryzacja

Opis stanu
faktycznego

W Ambasadzie ostatnią inwentaryzację środków trwałych przeprowadzono w 2016 r. W sprawozdaniu komisji inwentaryzacyjnej z dnia 20 grudnia 2016 r. podano wyniki inwentaryzacji, w wyniku której stwierdzono między innymi brak dwóch środków trwałych oraz nadwyżkę jednego. W dniu 20 stycznia 2017 r. kierownik RAF w piśmie skierowanym do komisji inwentaryzacyjnej wyjaśnił powstałe różnice inwentaryzacyjne. Zostały one ujęte i rozliczone w księgach rachunkowych 2016 roku.

Inwentaryzację pozostałych aktywów i pasywów Ambasady przeprowadzono w 2018 r. w terminach zgodnych z zapisami ustawy o rachunkowości. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych. Inwentaryzacja została prawidłowo udokumentowana, z wyjątkiem inwentaryzacji należności i zobowiązań, co opisano w części *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 145-165, 1004-1006)

Prowadzenie ksiąg rachunkowych

Opis stanu
faktycznego

Kwoty bilansu zamknięcia kont księgi głównej i kont pomocniczych ustalone na dzień 31 grudnia 2017 r. zostały prawidłowo wprowadzone jako bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 r.

Obroty wynikające z zestawienia zapisów księgowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r., po wyeliminowywaniu podwójnych obrotów dotyczących zapisów wielowierszowych, były zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej i kont pomocniczych na dzień 31 grudnia 2018 r.

(akta kontroli str. 164-169, 176-248, 415)

Zapisy księgowe zostały dokonane na podstawie rzetelnych dowodów księgowych, tj. zgodnych z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, w tym z umowami, decyzjami i innymi dokumentami. Dokumenty księgowe odpowiadały wymogom ustawy o rachunkowości, w tym zawierały informację o przeprowadzonej kontroli formalnej i merytorycznej.

Dane księgowe były archiwizowane i zabezpieczone w sposób przyjęty w polityce rachunkowości. Kontrola merytoryczna dowodów księgowych w zakresie działalności administracyjno-finansowej w placówce była dokonywana zgodnie z wewnętrznymi przepisami przez kierownika placówki i kierownika RAF.

Zdarzenia gospodarcze zostały ujęte w księgach rachunkowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną i na właściwych kontach syntetycznych i analitycznych, we właściwym okresie sprawozdawczym i zgodnie z zasadą chronologii. Zdarzenia gospodarcze prawidłowo zaklasyfikowano do podziałek wynikających z klasyfikacji budżetowej.

Na wszystkich zbadanych dowodach księgowych naniesione były pozycje dziennika i dekrety księgowe. Sposób dokonywania zapisów umożliwiał ich powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi.

(akta kontroli str. 111-112, 170-172, 249-290, 292-407, 882-1000, 1007-1027)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Obowiązująca w Ambasadzie dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości nie zawierała wszystkich zapisów wymaganych przez art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości i nie była aktualizowana, a kierownik placówki nie zatwierdzał do użytkowania kolejnych wersji systemu księgowego.

W szczególności w polityce rachunkowości Ambasady:

- nie określono wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznym nośniku danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, co jest wymagane przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera (art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b uor.);
- nie zawarto opisu systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania;

Kierownik RAF wyjaśniała, że polityka rachunkowości była zaktualizowanym dokumentem z 2015 r., a zmiany były wprowadzone poprzez weryfikację poprzedniego dokumentu z uzupełnieniem zapisów. Zaktualizowana polityka została umieszczona na serwerach MSZ. Nie było uwag merytorycznych do dokumentu. W lipcu 2019 r. MSZ w ramach uwag do sprawozdania zawarł informację o konieczności aktualizacji polityki, bez wskazania co należy zaktualizować. MSZ nie udostępniło wzorów polityki rachunkowości i dokumentu dotyczącego obiegu dokumentów w placówkach zagranicznych. Zgodnie z wyjaśnieniami Pana Ambadora opis algorytmów, parametrów oraz zbiorów tworzących księgi rachunkowe jest dostępny w Biurze Informatyki i Telekomunikacji MSZ. Poszczególne wersje stosowanego programu FK-WIN są przekazywane i udostępniane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że za politykę rachunkowości odpowiada kierownik jednostki i zgodnie z art. 10 ust. 2 uor, to on ma obowiązek aktualizować dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, niezależnie czy MSZ opacuje w tym zakresie jakiegokolwiek wzory. Ponadto dokumentacja dostępna w Biurze Informatyki i Telekomunikacji MSZ *de facto* jest instrukcją użytkowania programu i nie zawiera elementów wymaganych ustawą o rachunkowości w odniesieniu do dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

(akta kontroli str. 34-45, 408-410, 1030)

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika RAF program FK-WIN został przyjęty do użytkowania przez kierownika placówki w momencie wdrożenia systemu. Kolejne wersje nie były akceptowane przez kierownika z powodu braku wpływu zmian na realizowane obowiązki związane ze sprawozdawczością w jednostce. Każdorazowo informację o aktualizacji systemu (odpowiedni CLARIS) otrzymywał kierownik placówki. Ponadto Pan Ambador wyjaśnił, że w związku z elektronicznym przekazywaniem korespondencji (e-mailem), brak było dotąd pisemnej dekretacji kierownika placówki na wydruku. Nieprawidłowości te zostaną usunięte, każdorazowo zmiana wersji programu księgowego będzie zatwierdzana w formie odrębnego dokumentu.

(akta kontroli str. 34-45, 79-81, 1029)

2. Oprogramowanie finansowo-księgowe użytkowane w Ambasadzie, tj. program FK-WIN służący do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz program LUPINE służący do prowadzenia księgi inwentarzowej środków trwałych i wyposażenia, stanowiący księgę pomocniczą, nie spełniały wymogów określonych w ustawie o rachunkowości oraz ich funkcjonalność nie gwarantowała prawidłowości zapisów.

W zakresie programu LUPINE stwierdzono między innymi, że:

- program nie umożliwia wyboru okresu (daty), za jaki generowana jest księga inwentarzowa, nie zawiera daty sporządzenia wydruku;
 - generowane z programu raporty nie zawierają parametrów zadanego raportu, daty, na jaki dzień ustalono salda, czy nazwy placówki (art. 13 ust. 4 pkt. 1 uor);
 - wydruk księgi inwentarzowej nie posiada podliczeń kwot na poszczególnych stronach oraz podsumowania na ostatniej stronie i tym samym nie informuje o wielkości środków trwałych i wyposażeniu jednostki (art. 13 ust. 5 uor);
- Zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, wydruk powinien być sumowany na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym.
- program nie umożliwia wygenerowania w dowolnym momencie stanu środków trwałych i wyposażenia na dany dzień, co w konsekwencji uniemożliwia uzgodnienie ewidencji prowadzonej w programie LUPINE z danymi wynikającymi z systemu FK-WIN.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości należy na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych i na dzień inwentaryzacji sporządzić zestawienie sald inwentaryzacyjnej grupy składników aktywów. Opisane powyżej nieprawidłowości powodują, że generowane za jego pomocą wydruki, w tym księga inwentarzowa, nie gwarantują możliwości porównania z danymi wynikającymi z księgi głównej, co uniemożliwia dokonanie uzgodnienia z zapisami kont księgi głównej (art. 16 ust. 1 uor).

W zakresie programu FK-WIN stwierdzono między innymi, że:

- oprogramowanie nie umożliwia dokonania weryfikacji prawidłowości kwot wynikających z przeniesienia z poprzedniego miesiąca, gdyż brak jest możliwości wygenerowania dziennika skorygowanego o zapisy dwuwierszowe; skutkiem tego był brak zgodności obrotów zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej z obrotami dziennika, co stanowiło naruszenie art. 18 ust. 1 uor;
- generowanie dziennika księgowania za minione okresy możliwe jest wyłącznie poprzez uruchomienie baz danych za dany miesiąc, dla których nie użyto funkcji *Zamknięcia miesiąca*. Funkcje *Zamknięcie miesiąca* i *Zamknięcie roku* nie skutkują trwałym zamknięciem ksiąg, tzn. takim, który uniemożliwia dokonywanie księgowania w bazie danych dotyczących zamkniętego miesiąca. Użycie jednej z ww. funkcji w praktyce powoduje wyłącznie utworzenie nowej bazy danych na kolejny miesiąc wraz z przeniesieniem sald, lecz nie powoduje nieodwracalnego wyłączenia możliwości dokonywania zapisów w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe, co stanowi naruszenia art. 12 ust. 5 uor;
- program umożliwia modyfikację bilansu otwarcia, co pozwala na zmianę tego bilansu, w wyniku czego program nie zapewnia automatycznej

ciągłości bilansowej, tj. nie zapewnia ciągłości zapisów i przenoszenia obrotów i sald, co stanowi naruszenia art. 13 ust. 5 uor.

Pan Ambasador wyjaśnił, że nie informował Ministerstwa Spraw Zagranicznych o niespełnianiu przez programy FK-WIN i LUPINE wymogów wynikających z ustawy o rachunkowości. Oba programy zostały przekazane przez MSZ do stosowania na placówkach.

(akta kontroli str. 34-45, 61-81, 164-169, 415, 418-420, 1029, 1031)

3. Ambasador nie poinformował komórki organizacyjnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, właściwej do spraw nadzoru nad gospodarką inwentarzową placówek, o wykonaniu przez placówkę wniosków zawartych w sprawozdaniu komisji inwentaryzacyjnej z wyników inwentaryzacji środków trwałych w 2016 r., co było wymagane § 49 ust. 8 i 9 Instrukcji Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej w sprawie gospodarowania składnikami majątku w placówkach zagranicznych podległych Ministrowi Spraw Zagranicznych⁷ jako warunek uznania inwentaryzacji za zakończoną i rozliczoną.

W wyjaśnieniach Pan Ambasador wskazał, że Biuro Infrastruktury MSZ uznało inwentaryzację za zakończoną, a przesłane dokumenty spełniają wymogi formalne instrukcji w sprawie gospodarowania składnikami majątkowymi. Kierownik RAF przygotowała odpowiedź pisemną z wyjaśnieniami do sprawozdania komisji inwentaryzacyjnej, jednak nie została ona przesłana do Ministerstwa.

(akta kontroli str. 79-81, 145-165, 1030)

4. Nie sporządzono protokołu z przeprowadzonej inwentaryzacji należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 r. ani w inny sposób nie udokumentowano tej inwentaryzacji, co stanowiło naruszenie art. 27 ustawy o rachunkowości.

Pan Ambasador podkreślił, że przy sporządzaniu sprawozdań finansowych dokonywał weryfikacji stanu księgowego oraz porównania salda konta księgowego z dowodami źródłowymi w celu potwierdzenia prawidłowości i rzetelności przygotowywanego i przesłanego do MSZ sprawozdania. Jednak nie był z tej czynności przygotowywany pisemny protokół.

Kierownik RAF wyjaśniła, że weryfikacja należności i zobowiązań na koniec roku realizowana jest poprzez sporządzenie zestawienia składników sald konta 200 „Rozrachunki” i 640 „Rozliczenie kosztów”, a sporządzenie tych zestawień wynika z przepisów zarządzenia nr 33 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 12 października 2011 r. w sprawie procedury nadzoru nad działalnością finansową placówek zagranicznych⁸. Dodała, że w 2018 r. nie było konieczności potwierdzania sald u kontrahentów. Dodatkowo w zakresie mediów wyjaśniła, że jest w stanie zweryfikować saldo z kontrahentami poprzez platformę oferowaną przez dystrybutora.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że odpowiednie udokumentowanie inwentaryzacji jest obowiązkiem wynikającym bezpośrednio z ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 411-414, 1031)

5. Zbadane umowy cywilnoprawne dotyczące wynajmu mieszkań oraz umowa z biurem rachunkowym sporządzone były wyłącznie w języku portugalskim, co było niezgodne z § 17 ust. 2 zarządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia

⁷ Instrukcja wprowadzona zarządzeniem Nr 2 Dyrektora Generalnego Służby Zagranicznej z dnia 11 kwietnia 2014 r.

⁸ Dz.Urz. MSZ Nr 9 poz.63.

23 kwietnia 2010 r. w sprawie umów cywilnoprawnych. Ponadto umowa z biurem rachunkowym nie była zaopiniowana przez radcę prawnego, co stanowiło naruszenie § 11 ust. 1 pkt 2 wyżej wymienionego zarządzenia.

Pan Ambasador oraz kierownik RAF wyjaśnili, że umowy najmu były zawierane w języku portugalskim i w oparciu o prawo kraju położenia nieruchomości, gdyż stroną umów był właściciel Portugalczyk i musiały one być zawarta w języku dla niego zrozumiałym. Umowy były podpisane w tym języku, gdyż taka była praktyka w Ambasadzie, jedna z umów miała tłumaczenie na język polski. Pani kierownik podkreśliła, że wszystkie umowy najmu były tożsame, co do kluczowych zapisów i zostały zaakceptowane przez MSZ. W zakresie opiniowania umów przez radcę prawnego Pani kierownik wyjaśniła, że w Ambasadzie RP w Lizbonie nie jest zatrudniony radca prawny, a umowy są zawierane zgodnie ze wskazówkami MSZ.

(akta kontroli str. 113-144, 173-174, 1029-1030)

Najwyższa Izba Kontroli podkreśla, że zgodnie z § 17 ust. 4 wyżej wymienionego zarządzenia istnieje możliwość odstąpienia od zawierania umów w dwóch językach, lecz wymaga to uzasadnienia. W odniesieniu do przedmiotowych umów uzasadnienia takiego nie sporządzono.

OCENA CZĄSTKOWA

Pomimo wadliwości wykorzystywanego programu finansowo-księgowego FKWIN, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, zdarzenia i operacje gospodarcze, które wystąpiły w Ambasadzie w 2018 r., zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych, tj. zgodnie z ich treścią ekonomiczną, na właściwych kontach syntetycznych i analitycznych, we właściwym okresie sprawozdawczym i zgodnie z chronologią, a dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych były rzetelne, spełniały formalne wymogi określone w ustawie o rachunkowości i zostały poddane kontroli merytorycznej, co Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie kompletności i aktualności dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości oraz brak udokumentowania inwentaryzacji należności i zobowiązań nie miały bezpośredniego wpływu na prawidłowość prowadzonych ksiąg rachunkowych.

OBSZAR

2. Prawidłowość sporządzonego sprawozdania finansowego

Opis stanu
faktycznego

Na dzień 31 grudnia 2018 r. bilans placówki wskazuje aktywa w kwocie 2 620 995,72 EUR, z czego 2 367 774,46 EUR dotyczy rzeczowych aktywów trwałych, a 250 183,53 EUR środków pieniężnych, w tym 240 651,86 EUR środków pieniężnych w banku.

W pasywa bilansu wykazano fundusze placówki w kwocie 2 426 845,94 EUR oraz zobowiązania w kwocie 194 149,78 EUR.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. zobowiązania Ambasady dotyczyły w szczególności stałej zaliczki budżetowej (170 000,00 EUR) oraz kaucji mieszkaniowych pracowników (17 738,00 EUR). Nie stwierdzono przeterminowanych zobowiązań i należności.

Dane wykazane w bilansie na dzień 31 grudnia 2018 r. zgodne są z ewidencją księgową i zostały prawidłowo zakwalifikowane do odpowiednich pozycji sprawozdania, zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Bilans został sporządzony 10 stycznia 2019 r. i podpisany przez kierownika placówki i główną księgową (kierownika RAF).

(akta kontroli str. 90-110, 173-175, 418-420, 421-663, 1003)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Sprawozdanie finansowe Ambasady w postaci bilansu placówki za 2018 r. zostało przygotowane na podstawie wiarygodnych danych. Bilans we wszystkich aspektach został sporządzony zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i przedstawia rzetelny obraz sytuacji majątkowo-finansowej placówki w zakresie aktywów i pasywów w EUR.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Wnioski

1. Dostosowanie polityki rachunkowości do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości i postanowień wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów.
2. Podjęcie działań mających na celu wdrożenie w placówce systemu finansowo-księgowego oraz programu do ewidencjonowania środków trwałych spełniających wszystkie wymogi określone w ustawie o rachunkowości

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, październik 2019 r.

Kontroler
Piotr Korczak
Specjalista kp

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Budżetu i Finansów
Dyrektor
Stanisław Jarosz

.....
podpis

.....
podpis